

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/181/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3711213224
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3711213224.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovvej a JUDr. Eriky Zajacovej v právnej veci žalobcu GENERAL FACTORING a.s., L. XX, R., B.: XX XXX XXX, zastúpeného T. & D.. H. XX, R., B.: XX XXX XXX proti žalovanému F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XX, D. R., zastúpenému C.. H. U., K. v R. R., E. XX, o zaplatenie 2.395,83 Eur istiny a prísł., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 29. marca 2012, č.k. 6C/8/2012-171, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v sume 121,50 Eur, do troch dní, na účet jeho právnej zástupkyne C.. H. U., K..

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o zaplatenie 2.395,83 Eur istiny, spolu s úrokom z úveru a úrokom z omeškania. Svoje rozhodnutie odôvodnil konštatovaním, že medzi právnym predchodcom žalobcu a to Slovenskou sporiteľňou a.s. a žalovaným vznikol právny vzťah zo zmluvy o úvere uzatvorenej 21.08.2006, podľa ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Právny predchodca žalobcu splnil svoj záväzok a poskytol žalovanému úver vo výške 995,82 Eur, a žalovaný sa ho zaviazal splácať spolu s úrokom z úveru 18,40 % ročne, pri ročnej percentuálnej miere nákladov 25,47 % v splátkach po 50,45 Eur mesačne od 20.09.2006 do 20.09.2008. Žalobca nadobudol pohľadávku z úveru na základe zmluvy o postúpení od Slovenskej sporiteľne a.s. Súd prvého stupňa zmluvu o úvere preskúmal podľa zákona 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý sa na ňu vzťahuje, pretože právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver v rámci predmetu jeho podnikania s tým, že žalovanému bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania, alebo podnikania. Zároveň uzavrel, že sa jedná o zmluvu, na ktorú sa vzťahujú aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a prihliadol aj na charakter účastníkov, keď právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, ktorého predmetom podnikateľskej činnosti je poskytovanie úverov a žalovaný bol v zmluve označený ako fyzická osoba - nepodnikateľ a úver si vzal a aj ho použil na osobnú spotrebu, nie na výkon svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti. Jedná sa tak o formulárový typ zmluvy, keďže žalovaný obsah zmluvy pred jej podpisom podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť a súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že právny predchodca žalobcu vzorový text zmluvy používa vo viacerých prípadoch pri poskytovaní úverov iným spotrebiteľom. Na právny vzťah založený touto spotrebiteľskou zmluvou je preto nutné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré poskytujú zvýšenú ochranu spotrebiteľovi. Vyslovil názor, že postúpenie pohľadávky z pôvodného veriteľa na žalobcu, nemení spotrebiteľský charakter posudzovaného záväzkového vzťahu. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy a nutnosť preferovania pre spotrebiteľa výhodnejšej právnej úpravy v Občianskom zákonníku dospel k záveru, že v danej veci treba aplikovať aj na

premlčanie premlčaciu dobu podľa § 101 Občianskeho zákonníka v trvaní troch rokov, ako aj ostatné ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce inštitút premlčania, ktoré sú pre žalovaného ako spotrebiteľa výhodnejšie oproti úprave premlčania v Obchodnom zákonníku. V závere konštatoval, že žalovaný mal dlh splatiť v splátkach, no túto povinnosť nesplnil riadne a včas. Keďže veriteľ nevyhlásil mimoriadnu predčasnú splatnosť dlhu, podľa § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka trojročná premlčacia doba začala plynúť ohľadom každej z 25 splátok zvlášť, a to odo dňa splatnosti jednotlivých splátok a pretože posledná splátka bola zročná 20.09.2008, premlčacia doba ohľadom celého dlhu uplynula dňa 20.09.2011. Žalobca však žalobu o zaplatenie úveru a jeho príslušenstva podal na súd dňa 10.11.2011, t.j. po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby. Súd preto žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu premlčania.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca, ktorý navrhol jeho zrušenie a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Súdu prvého stupňa vyčítal nesprávne právne posúdenie veci. V odvolaní citoval ustanovenie § 497, ako aj § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka. Prejavil nesúhlas s právnym posúdením veci ako spotrebiteľskej zmluvy a následne premlčania podľa Občianskeho zákonníka z dôvodu, nakoľko v čase uzavretia zmluvy boli v platnosti ustanovenia právnych predpisov, a to § 23 zákona 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 264/2006 Z.z., účinného od 01.07.2006 do 31.06.2007. Z ich citácie vyvodil záver, že zákon o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy v § 23a ods. 1 považoval za spotrebiteľskú zmluvu aj zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka, nikde však neuvádza, resp. nedefinuje to, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, resp. že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Zákon teda vymedzil pojem spotrebiteľská zmluva iba pre potreby verejného práva, pričom v odseku 2 pripúšťa primeranú aplikáciu Občianskeho zákonníka. Na druhej strane v čase uzavretia zmluvy definoval Občiansky zákonník v § 52 ods. 1 ako spotrebiteľské zmluvy iba kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55. Vyslovil názor, že hoci zákon o ochrane spotrebiteľa poukázal na to, že spotrebiteľskou zmluvou je aj zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka, nevylúčil právnu povahu záväzkového vzťahu ako vzťahu upraveného Obchodným zákonníkom, a teda nevylúčil ani možnosť, že úverová zmluva je typ zmluvy, ktorý Obchodný zákonník zaraďuje medzi absolútne obchodné záväzkové vzťahy v ust. § 261 ods. 3 písm. d/, nakoľko na spotrebiteľské zmluvy umožnil iba primeranú aplikáciu Občianskeho zákonníka. Navyše v tom čase Občiansky zákonník nepovažoval za spotrebiteľské zmluvy tie zmluvy, uzavreté podľa Obchodného zákonníka, a teda sa na ne nemôže vzťahovať aplikácia neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách podľa Občianskeho zákonníka. Zároveň spochybnil aj výrok o náhrade trov prvostupňového konania, s tým, že sadzba odmeny za poskytnutie právnej pomoci mala byť posudzovaná podľa § 11 ods. 1 písm. b/ vyhlášky 655/2004, t.j. 58,69 Eur.

Odporca vo vyjadrení, ktoré podal prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny. Vyslovil názor, že právne normy, týkajúce sa posudzovania spotrebiteľských zmlúv tak, ako na to poukazuje odvolateľ, nie sú v rozpore. Aj keď v čase uzatvorenia zmluvy nebola v § 51 ods. 1 Občianskeho zákonníka obsiahnutá zmluva o úvere neznamená, že v prípade zmluvy nešlo o zmluvu z oblasti spotrebiteľského práva. V takom prípade platí, že prednostne sa aplikuje osobitný predpis pred všeobecným, čo v danom prípade je zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona 264/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona 264/2006 Z.z., účinný v čase uzatvorenia zmluvy. Obe právne normy ako osobitné normy tak vytvárajú právny základ umožňujúci chrániť spotrebiteľa podľa úpravy Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak sa zmluva uzavrie podľa všeobecne záväzného právneho predpisu rozdielneho od Občianskeho zákonníka. Za správne považoval aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách prvostupňového konania, s odkazom na ust. § 11 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., podľa ktorého ustanovenie odseku 1 písm. b/ sa nepoužije, ak bol klient v spore zo spotrebiteľskej zmluvy čo i len čiastočne úspešný.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správny. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého netreba nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktoré v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. považuje za správne a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva:

Záveru súdu prvého stupňa o posudzovaní vzťahu medzi účastníkmi ako vzťahu zo spotrebiteľskej zmluvy a tým aj následne o aplikácii Občianskeho zákonníka, aj pokiaľ ide o ustanovenia, týkajúce sa premlčania, sú správne a v súlade so súčasnou súdnou praxou.

Žalobca vo svojom odvolaní nespochybňuje, že v danom prípade bola medzi účastníkmi uzavretá úverová zmluva, ktorú možno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa pritom veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Zákon o spotrebiteľskom úvere upravuje úverovú zmluvu v prípade, keď je úver poskytovaný spotrebiteľovi mimo jeho podnikateľskej činnosti alebo povolania a vo vzťahu k Obchodnému zákonníku má účinky normy lex specialis. Popri tejto špeciálnej norme, výraznú ochranu spotrebiteľa poskytuje inštitút neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, vrátane služieb na finančnom trhu (§ 53 Občianskeho zákonníka). Súd prvého stupňa tak správne na daný právny vzťah aplikoval úpravu obsiahnutú v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (platnú v čase uzavretia zmluvy) a subsidiárne ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). S prihliadnutím na povahu účastníkov a obsah zmluvy treba posudzovať aj túto úverovú zmluvu uzavretú podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, keď podľa súdnej praxe spotrebiteľské vzťahy, teda zmluvy medzi podnikateľmi a spotrebiteľmi, uzavreté aj pred 15.01.2009 spadajú pod ochranu § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je neprípustné dojednať so spotrebiteľom nevýhodnejšie ustanovenie zmluvy, ako upravuje Občiansky zákonník.

Súd prvého stupňa aplikoval správne zákonné ustanovenie aj na jeho výrok o náhrade trov konania.

Podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b/ vyhlášky NS SR č. 655/2004 Z.z. základnou sadzbou tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby je 1/13 výpočtového základu, ak je klientom spotrebiteľ a ide o zastupovanie v spore zo spotrebiteľskej zmluvy. Podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia sa však ustanovenie odseku 1 písm. b/ nepoužije, ak bol klient v spore zo spotrebiteľskej zmluvy čo i len čiastočne úspešný, ako tomu bolo aj v danom prípade.

Odvolací súd tak nepovažoval žalobcom uplatnený dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. za opodstatnený, a preto rozsudok okresného súdu potvrdil.

V odvolacom konaní bol tak úspešný žalovaný, ktorý má v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p., v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré spočívajú v odmene za 1 úkon - vyjadrenie k odvolaniu podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. + režijný paušál a 20 % DPH.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.